

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Број:

10/2-98

Датум:

07.10.2015.

Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Нишу подносимо следећи извештај:

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:

1. Састав комисије:

1. Доцент др Јелена Максимовић
2. Ванредни професор др Зорица Станисављевић Петровић
3. Доцент др Марија Јовановић

2. Одлука већа департмана за педагогију број 10/2-46 од 15. септембра 2014. године.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Име, име једног родитеља, презиме
Маја Бобан Мијајловић

2. Година уписа на мастер академске студије
2013/2014.

3. Назив студијског програма
Мастер академске студије педагогије

III НАСЛОВ –МАСТЕР РАДА:

Улога акционих истраживања у унапређивању врињачких односа ученика основношколског узраста

IV ПРЕГЛЕД -МАСТЕР РАДА:

Мастер рад кандидаткиње Маје Мијајловић садржи следеће целине изложене на 130 страница текста:
Увод указује на актуелност теме која се односи на унапређивање вршњачких односа ученика основношколског узраста и на реализацију акционих истраживања у школама. Укратко приказује који су проблеми обухваћени конкретним истраживањем и који су доприноси истраживања педагошкој теорији и пракси.

Теоријски приступ истраживању обухвата следеће целине: Квалитативна и квантитативна истраживања у педагогији, Акциона истраживања (Појам, циљ и функција; Наставак и развој акционих истраживања; Врсте акционих истраживања; Методе, технике и инструменти у акционим истраживањима; Ток акционих истраживања; Учесници у акционим истраживањима), Наставник као истраживач (Наставник у акционом истраживању; Методолошко образовање наставника; Наставник као рефлексивни практичар) и Вршњачки односи.

Методолошки приступ проблему представља целину у којој су дефинисане полазне вредности, затим проблем, предмет, истраживачка питања и задаци, циљеви и фазе акционог истраживања, представљени су узорак и ток истраживања, као и поступци и инструменти који су истраживањем обухваћени и на крају су истакнути отежавајући услови који су били присутни током истраживања. Полазне вредности у акционом истраживању су: пријатељство, просоцијално понашање, активно слушање, ненасилна комуникација, договарање, емпатија, асертивност, сарадња, рад у групама, тимски рад, унапређивање вршњачких односа, а самим тим и васпитно-образовне праксе. Проблем, односно полазно питање је: *На које начине се могу побољшати вршњачки односи у одељењу?* Истраживачка питања на која истраживањем треба одговорити су: 1) Какви су вршњачки односи у одељењу и колико има прихваћених односно одбачених ученика? 2) Да ли се вршњачки односи могу побољшати применом радионица? 3) Да ли се вршњачки односи могу побољшати применом сарадничког учења? 4) Да ли тимски рад у појединим активностима унапређује односе међу вршњацима? 5) Како укључити одбачене ученике у друштво вршњака? 6) Да ли побољшање вршњачких односа утиче на процес стицања нових знања? 7) Да ли наставници континуирано раде на унапређивању вршњачких односа и да ли су задовољни учешћем у овом истраживању? Циљеви који су истраживањем остварени односе се на усавршавање наставника, побољшање социо-емоционалне климе у одељењу, утврђивање ефикасности појединих метода у унапређивању односа међу вршњацима. У истраживању су учествовали ученици и наставници одељења VI/3 ОШ „Вожд Карађорђе“ из Ниша, као и педагог поменуте школе. Истраживање је реализовано школске 2013/2014 године, а за прикупљање и обраду података су коришћене превасходно квалитативне методе.

Анализа података базира се на описима и анализи предузетих акција у акционом истраживању. Представљена је свака од једанаест активности, истакнут је њихов значај и резултати и табеларно је приказана евалуација сваке активности коју су реализовали ученици. За поједине активности истакнуто мишљење наставника који су у њима учествовали, а задовољство свих учесника је најбољи показатељ успешности истраживања.

Сумативна евалуација модела акционог истраживања је поглавље у коме сви учесници истраживања заједно сумирају утиске и долазе до закључака о успешности и ефектима спроведеног акционог истраживања. Обухвата податке о томе које активности су дале највише резултата, које су ученици најбоље прихватили и који је конкретан допринос сваког спроведеног корака.

Закључак обухвата најзначајнија разматрања проблема који се односи на акциона истраживања, унапређивање вршњачких односа и резултата конкретног модела акционог истраживања.

Литература садржи 103 релевантне јединице на српском, хрватском и енглеском језику.

Прилози на крају рада представљају део инструмената који је коришћен на самом почетку истраживања: социометријски тест и социометријски упитник.

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Број:

1012-98

Датум:

07.10.2015.

В ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА -МАСТЕР РАДА:

1. ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Полазни предмет истраживања усмерен је на унапређивање вршњачких односа у одељењу, док је основно питање било на које начине се исти могу унапредити. Пре свега је било битно и потребно утврдити каква је структура односа, који ученици се посебно издвајају као прихваћени, а који као одбачени, што је откривено социометријским истраживањем. Као што је и било планирано почетним пројектом, резултати ових истраживања су били коришћени касније за сваку активност понаособ. У истраживању је доказано да сарадничко учење и тимски рад, као и реализација радионица доприносе вршњачким односима на тај начин што поспешују комуникацију и сарадњу међу ученицима, подстичу међусобно уважавање и прихватање сваког ученика са свим његовим врлинама и манама. Посебно је значајно да су ученици као најзанимљивију радионицу избрали управо ону која им је омогућила да једни о другима сазнају оно што до тада нису знали, а да истовремено себе представе на најбољи могући начин. Током истраживања и различитих активности одбачени ученици су постепено боље били прихваћени, а свака реализована активност је допринела таквим резултатима. У последњој активности која је реализована у овом истраживању готово да није било разлике у опшћењу према одбаченим ученицима, у односу на друге (па и популарне). Односи су се поправили и није било одбачених, већ су сви савршено функционисали као заједница одавајући утисак једне веома сложне вршњачке групе. Уколико би се овакав рад наставио и после истраживања сигурно је да би и односи и комуникација и рад били све ефикаснији. Групни рад свакако доприноси бољој комуникацији, јер су ученици упућени једни на друге, али поред тога су се сви сложили да се нови садржаји врло успешно усвајају на овај начин и да је много занимљивије него када само наставник предаје. На тај начин сарадња међу ученицима и бољи односи доприносе успешнијем процесу усвајања нових знања, те смо и на ово истраживачко питање донекле одговорили. Акциона истраживања се успешно могу применити у области социоемоционалних односа, конкретно за унапређивање вршњачких односа ученика основношколског узраста. Поред тога што су односи побољшани и што су ученици веома задовољни, корист од реализације истраживања су имали и наставници и спољни истраживач (кандидат М. Мијајловић) у улоги критичког пријатеља који је све време истраживања била присутна.

2. ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

У приказивању резултата евидентна је систематичност, поступност и прегледност. Дата су адекватна тумачења резултата и налази су повезани са истраживањима из литературе, што чини посебну вредност овог рада.

3. КОНАЧНА ОЦЕНА -МАСТЕР РАДА

Мастер рад *Улога акционих истраживања у унапређивању вршњачких односа ученика основношколског узраста* кандидата Маје Мијајловић садржи све битне елементе квалитативног истраживачког рада. Рад је резултат самосталног истраживања студента. Обухватан теоријски део рада припада теоријском контексту проблема истраживања. У њему су постављена већ постојећа теоријска сазнања из области која се истражује, а утврђени су развој, стање и тенденције проучаваног проблема, изнете су научне чињенице које су битне за теоријско тумачење. У раду је дата аргументована дискусија добијених резултата и изведени су релевантни закључци. У закључним разматрањима кандидаткиња је квалитативном анализом интерпретирао резултате добијене истраживањем.

VI ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене тезе, комисија предлаже:

да се мастер рад прихвати а кандидату одобри јавна одбрана

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Јелена Максимовић

Доцент др Јелена Максимовић

Зорица Станисављевић

Ванредни професор др Зорица Станисављевић

Петровић

Марија Јовановић

Доцент др Марија Јовановић

+